TEMEL BİLİMLER YÜKSEK OKULU
ÖĞRENCİ DERNEĞİ
YAYINLARI 1

GÖRÜŞLER 1

Bu kitapçığın hazırlanmasında, bize yardımcı olan Temel Bilimler Yüksek Öğrenci Derneği Genel Kurul Üyeleri : Gürhan FİŞEK, Osman GÜR, Selçuk MARMARA, Ali İhsan YALÇIN'a teşekkür ederiz.

EKİM 196

Basıldığı yer :
TÖYKO matbaası
Rüzgârlı Sokak No : 15 Ankara - Tel : 10 41 68

GİRİŞ

Ülkemizin Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altında bulunması; işçi ve tüm emekçi sınıfların, emperyalizm ile birlik olmuş bir kapitalist sınıfça sömürülmesi, bizleri bu kaynaşık ikili ile mücadele etmeye zorlamaktadır.

Sınıflı toplumlarda, her iktidar değişikliği, *(sosyolojik anlamda)* bir sınıfa dayanır ve bu iktidar, o egemen sınıfın çıkarlarını savunur. Sınıf desteğinden yoksun iktidarların, sınıflı toplumlarda sürdürülmesi olanaksızdır. Bu köleci toplum düzeninde de böyleydi -*iktidar, egemen sınıf olan köle sahipleri sınıfının idi*-; bu derebeylik (feodal) toplum düzeninde de böyleydi -*iktidar, egemen sınıf olan derebeyler (feodaller) sınıfının idi*-; bu bugün ülkemizi (1) de içine alacak bir biçimde batı blokunda hüküm süren kapitalist toplum düzeninde de böyledir -*iktidar, egemen sınıf olan kapitalist (sermaye sahipleri, burjuva) sınıfınındır*-; bu sosyalist toplum düzeninin birinci aşamasında da böyledir -*iktidar, egemen sınıf olan işçi sınıfınındır*-.

Yalnız sosyalist toplum düzeninin birinci aşamasındaki egemenlik ile kapitalist toplum düzenindeki egemenliğin kıyaslanması ve farklılıkların koyulması zorunludur. Aslında, sosyalist toplum düzeninin birinci aşamasındaki egemenlik, geniş bir kitleyi içeren işçi ve tüm emekçi sınıflar egemenliği olduğundan; kapitalist toplum düzenindeki kapitalist sınıf egemenliğinden, daha geniş bir topluluğu kapsar ve bu topluluğun genişliği, sosyalist toplum düzeninin birinci aşamasındaki egemenliğin en demokratik ve demokrasi sözcüğünün ruhuna en uygun egemenlik olduğunu kesinlikle gözler önüne serer.

Yukarıda, sınıflı toplumlarda her iktidar değişikliğinin bir sınıfa dayanması gerektiğini koymuştuk; işte bu anlayış, bizi, *düzen değişikliği* için sınıfsal bir çözüm bulmaya götürür. Düzen değişikliğini müttefikleri ile birlikte gerçekleştirecek olan sınıf ise, kapitalist sınıfa karşıt olan işçi sınıfıdır (2).

Düşünce zincirinin bu halkasına gelindiğinde, çözümü üst yapısal düşünmek (3), ya da yanlış tahlillerle devrimci mücadelenin ağırlığını işçi ve tüm emekçi sınıflardan çeşitli zümre ve tabakalara kaydırmak en azından budalalıktır, sorumsuzluktur, küçük burjuva ideoloğluğudur.

II

Yüksek öğrenim yapmak üzere bir araya gelen gençlerin, üretim faaliyetinin dışında kalmaları ve diğer çeşitli özellikleri onları, işçi ya da köylü olan yaşıtlarından ayırmaktadır. Bu yaşıtlarının işçi ve köylü yığınlarından bağımsız harekette bulunmamaları sonucu, üniversite gençliği kavramı giderek gençlik kavramı ile özdeşleşmiştir. [*Üretim sürecinde yeralan, üretim araçlarının mülkiyetine aynı açıdan bakan guruplara sınıf denir* (4). *O halde gençlik, bir sınıf değildir.*] "Gençlik üretim süreci dışında, yüksek öğrenim yapmak üzere bir araya gelmiş, toplu yaşayan ve bu yüzden benzer alışkanlıkları bulunan, toplu hareket edebilen genç insanların oluşturduğu bir bütündür." (5)

> Kapitalist düzende, emekçi çocukları ile burjuva çocukları arasında, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da olanak eşitliği yoktur. Bundan ötürü üniversitede okuyan öğrenciler, ya da gençlik genellikle küçük burjuva kökenlidir. "Türkiye ekonomisinin bütünüyle, *geri teknikli bir tarım sektörü üzerinde az gelişmiş bir kapitalizm oluşu*, kendi başına küçük burjuva ideolojisinin en yaygın ideoloji olması sonucunu doğurmaktadır." (6) Gençliğin büyük bir kısmının bu ideolojinin etkisi altında kalması doğaldır. Ve yine şu da doğaldır ki; sosyalist bir nitelik katılmadıkları sürece gençlik hareketleri, küçük burjuva ideolojisinin etkisinde kalacaktır.

Üniversiteye gelen bir genç, kendini değişik bir ortam içinde bulur. Sosyal hareketlilik, yayınları genişçe izleyebilmek olanakları ve küçük burjuvaların "yoksul insanlarımız" için döktükleri gözyaşları, yazdıkları ağıtlar onu kısmi olarak derslerden çeker ve de yoksulluk ile zenginliği; ezenler ile ezilenleri; sömürenler ile sömürülenleri; yabancı üsler ile yerli kışlaları; yabancı - özel kesim ile kamu kesimini düşünmeye götürür. Bir anda yurt sorunları çekip alır, kendisini içine. Küçük burjuva ideolojisinin etkisi ile çeşitli çıkmazlar içine girdiğinin belki farkındadır, belki değildir, bu önemli değil. Önemli olan, bu gencin kapitalist düzenin tüm aksaklıklarını incelemeye ve giderek bunlara sınıfsal bir çözüm bulmaya itilmesidir. Gençlik hareketlerinin nasıl olması gerektiği burada kendiliğinden ortaya çıkmakta: Gençlik hareketleri ülke sorunlarını çözümleyici nitelikte olmalıdır.

> Ülkemizde sorun bir düzen sorunudur: Düzen değişikliğini ya da devrimi, en devrimci sınıf olan işçi sınıfına dayama zorunluğunun bilincinde olmak; genci, işçi sınıfını ve yandaşı olan diğer emekçi sınıfların bilinçlenip, örgütlenmelerine yardımcı olmaya götürmelidir. Eğer Türkiye'de düzen değişikliğini gerçekleştirip, içinde bulunduğumuz düzenden daha ileri bir düzeni kurmayı, mutlu yarınları amaçlıyorsak kesinkes, görevimiz bu olmalıdır. Yoksa bu sınıflar kendiliğinden bilinçlenir; ya da bilinçlendirmeye gerek yoktur, çünkü gençlik devrimin önderi olacaktır gibi küçük burjuva ideologlarına özgü düşüncelere kapılmak egemen sınıflar yararına çalışmaktan başka bir şey değildir.

Düzen değişikliği kavramını, sosyalist toplum düzenini kurma kavramı ile özdeşleştirdikten sonra, bir basamak öteye giderek, gençlik hareketlerinin düzen değişikliğini amaçlaması gerektiğini koyabiliriz.

> Gençliğin düzene karşı direnişine, olumlu yön vermek, bunun örgütlü bir biçimde yürümesini sağlamak başarıyı kolaylaştıracak ve çabuklaştıracaktır. Pek tabiidir ki, "gençlik hareketlerinin sosyalizmle olumlu bir ilişkisinin temel şartı, bunun sosyalist örgütlenme mihveri çevresinde dönenmesidir. Bu mihverden kopuk, bağımsız gençlik hareketleri, ya sosyalizm için yaratabileceği faydanın çok altında bir fayda oluşturur, ya da sosyalizme zararlı olur." (7)

Sonuç olarak, çeşitli etkiler nedeniyle, ülke sorunlarını çözümlemek ister bir tutum içerisine giren gençliğin birikiminin bir güce dönüştürülmesi ve bu gücün doğru olarak, yani işçi ve tüm emekçi sınıflarını bilinçlenip, örgütlenmelerine katkıda bulunmada ve sosyalist bir toplum düzeninin buradan giderek gerçekleştirilmesine yardımda kullanmak bizler için bir ödev, bir zorunluk ve de boynumuza bir borç olmaktadır.

III

Gelelim gençliğin, Hacettepe Üniversitesi'ndeki kesimine. Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin düzene karşı olan tutumları gerçekten ilginçtir. Geçen dönem gerçekleştirilen MART - NİSAN

1969 DİRENİŞİ bu konuda gözeleyebileceğimiz bir örnekolaydır. Bu direniş sırasında saptanan sorunlarda ağırlık üniversitenin işleyişine ilişkin, ya da akademik diye adlandırabileceğimiz istekler üzerindedir. Buna rağmen, Türkiye'deki düzenin Hacettepe'deki bazı yansımalarına karşı çıkılması, öğrenciler arasında, düzen değişikliğinin gerekliliği görüşünün yer etmeğe başladığını göstermektedir.

(1) "Yönetim Kurullarına ve Üniversite Senatosu'na şimdilik dinleyici öğrenci temsilcilerinin seçilmesi. Daha sonra Üniversite Senatosu'nca Anayasa'nın 120. Maddesinde öğrenci temsilcilerinin yukarıda belirtilen kuruluşlarda oy hakkına sahip olabilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bu konuda öneri yapılması..." (8) (s. 18) Bu istek, *demokratik üniversite* yolunda bir yönelişte bulunulmasını ve buna ilişkin hakların genişletilmesini öngörmektedir. Fakat en demokratik üniversitenin ancak sosyalist düzende olabileceği gerçeğini koymaktan uzak görünmektedir.

(2) "Her türlü Kültür Emperyalizmine karşı olmamız nedeni ile buna araç olan .... Barış gönüllülerinin işlerine kesinlikle son verilmesi." (8) İleriki bölümlerde daha derinlemesine incelenecek bu bölüm *(emperyalizmin kültürüne ilişkin)* istekler; esas olarak içinde bulunduğumuz düzene karşı olduğundan, emperyalizmin kültürel saldırısı *(bu emperyalizm gerçeğinden ayrı düşünülemez)* ile nasıl savaşılacağı bilinmediğinden kesin bir yenilgiye uğramaya mahkûmdur.

(3) "Hacettepe Üniversitesi'nde çalışan personelin kendisinin yanısıra ailesi bireylerinin de üniversitemiz hastahanesinde ücretsiz muayene ve bakımlarının yapılması ve ücretsiz ilâç almalarının sağlanması". (8) (s. 20) Bu istek, öğrencilerin somut çıkarlarının ötesinde, bu düzende ezilmekte olanlara yönelinmesi bakımından ilginçtir. Belirli bir eşitsizliğin hüküm sürdüğünün gözlendiğini, fakat bunun bireysel çözümlerden öte, iktidarın sınıfsal niteliğini değiştirerek çözümler getirme gereğinin kavranamadığını koymaktadır.

(4) "Burs sayısının yetersizliği nedeniyle çalışmak isteyen öğrencilere bu olanağın üniversite içerisinde sağlanması..." (8) (s. 20) Öğrenciler arası dengeyi hiç olmazsa mali bakımdan sağlamaya yönelen bu istek, nisbeten olanaksız bir kitlenin zorlamasından doğmaktadır. Çözüme de, ancak bu olanaksızlıların nedenlerine inildiğinde ulaşılabilir. Olanaksızlıkların nedeni ise, bireyi zengin etmeyi amaçlayan kapitalist düzendir.

Birşeyler yapması gerektiğini hisseden, ama yürüdüğü mantık zincirinin son halkasında sosyalist düzenin gerekliliği sonucuna ulaşamayan ve bundan ötürü sürekli başarısızlığa uğrayan bir öğrenci yığını var Hacettepe'de. Emperyalizmin kültürel saldırısının kesinkes baskısı altında kendilerini ve de uluslarını korumaları gereken, yarının *-belki yıkanmış beyinli, belki de beyinlerini bu hır-gürden kurtarabilmiş-* teknik adamları, yöneticileri var Hacettepe'de.

IV

Kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm; bir ülke burjuva sınıfının, diğer bir ülkenin kaynakları üzerinde egemen olması ve bu ülkeye mali sermaye ihraç etmesi olayıdır. Bu egemenlikte, yabancı burjuva sınıfına yardımcı olan bir diğer burjuva sınıfı vardır; bu da saldırıya uğrayan ülkenin burjuva sınıfıdır ve bu burjuva sınıfları çıkarları nedeniyle ortak bir cephe kurmuşlardır. Bağımsızlığını yitirmiş olan ülkedeki iktidar, bu sınıfların çıkarını koruyacaktır. Diğer bir deyişle, bu iktidarın her hareketinde, yabancı ve yerli burjuva sınıflarının mutlaka bir çıkarı vardır. O halde yabancı burjuva sınıfına karşı yürütülen anti-emperyalist mücadelede, karşımıza çıkarları bu mücadele ile ters düşen bir yerli burjuva sınıfı çıkmaktadır. Giderek, her meseleye sosyalist bir açıdan bakmasını bilen bizler, bu mücadelenin de kesinkes sınıfsal bir temele oturması gerektiğini söyleyebiliriz.

Emperyalizmi *bir ülke burjuva sınıfının, diğer bir ülkenin kaynakları üzerinde egemen olması ve bu ülkeye mali sermaye ihraç etmesi oladır* diye tanımlamıştık. Bu emperyalizm, ekonomik sömürüsüne ortam hazırlamak, kurulu düzeni yürütmek için kültür alanını da denetlemek ister. Yine bu emperyalizm, kurulu düzenin bozulmasını önleyecek biçimde "düşüncelerin ve duyguların" beslenmesini sağlamak için çaba gösterecektir. İşte bu "düşüncelerin ve duyguların" beslenmesi, emperyalizmin kültürel saldırısı yoluyla olmaktadır. Bu saldırı sırasında emperyalistlere, en büyük yardım onların dümen suyundaki iktidar, ya da diğer bir deyişle o ülkenin egemen sınıflarından gelmektedir. Emperyalizmin kültürel saldırısı dedik; burada "kültür deyince, hem sanat *-söz sanatları ve ötekileri-*, hem bilim, hem re düşün *-felsefe, dünya görüşleri ..v.b..-* alanında çalışmaları ve yaratmaları" (9) anladığımızı belirtelim. Emperyalizmin kültürel saldırısının yöneldiği amaçları başlıca iki bölümde toplayabiliriz :

1) Kendi anlayışına uygun teknik adam ve yöneticiler yetiştirmek. Yabancı ve yerli burjuva sınıflarının karşısına bu noktada bir sorun çıkmaktadır. Bu da çoğu burjuva çocuklarının gününü gün etmeye bakan, bilimle uğraşmaz tutumları ve emekçi çocuklarının çoğunun okuma, bilimle haşır neşir olmak ister tutumlarıdır. Bu sınıflar, emekçi çocuklarına yönelmeyi diğerine üstün tutarlar; ama, emekçi çocuklarına yaygın bir okuma imkânı sağlamaktan da çekinirler. Bunun nedeni, yetişen ve de uyanan bu insanların, geride kalan kardeşlerinin yanında sınıf mücadelesine katılabilecekleri korkusudur. Bunlardan ötürüdür ki; emperyalizm ve onun dümen suyundaki iktidar, emekçi yığınlara temkinli olarak eğilmek ve *bireysel* çıkışlara yönelmek zorundadır. Buna geçmişten verilebilecek en tutarlı örnek, *köy enstitüleri* deneyidir. Köylerden gelen yetenekli gençlerin yetişerek, bir üst sınıfa geçmeleri ve bu yolla sınıf mücadelesini zayıflatmak amacına yönlen bu kurum, geri tepmiş; köy enstitülüler, sınıf mücadelesini kıracak yerde ona omuz vermişlerdir. Ve bilindiği gibi köy enstitüleri, bu olanlardan sonra da kapatılmıştır.

Emperyalizmin *kendi anlayışına uygun teknik adam ve yöneticiler yetiştirmek* amacını da kendi arasında iki bölüme ayırabiliriz: (a) Beyin yıkama, (b) Beyin göçü.. (a) Beyin yıkama. Emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkede kendisine daha fazla hareket serbestliği, daha kolay sömürme olanağı sağlayacak teknik adamlar ve yöneticiler yetiştirmek amacına yönelik çalışmasıdır. (b) Beyin göçü. Boyunduruğu altındaki ülkelerin çok gelişmiş beyinlerini ithal etme işlemidir. Beyin göçü bizzat emperyalizm tarafından yönetilir. Buna bir kılıf hazırlamakta gecikilmemiştir. *"Pek yakın dostumuz"*, beyin ihracaden ülkemizi, yeni patentleri ABD'den alarak yüklü araştırma giderlerinden kurtarmak için bu işi yönetmekte olduğunu söylemektedir. İşte rakamlar: "Amerikan hastahanelerinin her yıl 5500 doktora ihtiyacı vardır ve Amerika'da çalışan doktorların % 28'i yabancıdır. Bunların % 90'ı geri ülkelerden gelmiştir. Amerikan üniversitelerindeki fizikçilerin % 10'u İtalya'dan sağlanmaktadır. Az gelişmiş ülkelerden gelen 4000 öğretmen Amerika'da ders vermektedir." (10) "Geri ülkelerde eğitimle yaratılan kapasitenin, sanayileşme hızından çok daha yüksek oluşu, beyin göçünün bir nedenini teşkil eder." (11) Bunu biraz açalım. Eğer çok iyi yetişmiş bir kişi dalında daha da ileri gitmek, kendisini yetiştirmek istiyorsa; ve eğer bu imkânları ülkesinde bulamıyorsa; ve eğer emperyalist ülkenin önüne serdiği olanaklar hiç de yabana atılmayacak gibi ise, o kişi için "göç" yolu açılmıştır. Bütün kolaylıklar, kendi ülkesince olsun, emperyalist ülkese olsun, hemen önüne serilir... O halde şunu hemen burada koymakta yarar vardır: Emperyalizmin

eğitim yardımlarının asıl amacı; kendi araştırma merkezlerine, fabrikalarına, hastahanelerine ucuz eleman yetiştirmektir.

2) Boyunduruk altında tutulan ülke insanlarının üçüncü boyutunu *(düşünmeyi)* silme ve onları morfinleme. Emperyalizmi kamıksayacak, tezgâhlanan her yeni oyunu olağan karşılayacak bir kamuoyu yaratma teşebbüsüdür. Bu amaçla yaygın olarak sinema, radyo, gazeteler.. v.b. kullanılmaktadır.

Emperyalizmin kültürel saldırısına karşı bir savaş verebilmek için herşeyden önce onun işleyişini, çalışma yöntemini çok iyi kavramak gerektir. Emperyalizmin yoğun bir çalışma gösterdiği kültürel kurum ve alanları başlıca dört bölümde inceleyebiliriz: (1) Bilim ve Öğretim Kurumları, (2) Sanat Kurumları, (3) Haberleşme Kurumları, (4) Çocuk Eğitimi.

(1) *Bilim ve Öğretim Kurumları.* Bu kurumlarda görev alan "bilim" adamları, ekonomik sömürüye kılıf olmak üzere çeşitli teoriler öne sürerler. Kimisi, her ülkenin en ucuza malettiği mallar üzerinde uzmanlaşması, böylece her malın en ucuza maledebilen tarafından üretilmesinin ve giderek dış ticaret yoluyla, hem tek tek ülkeler, hem de dünya bakımından en yüksek refahı sağlayacağını öne sürmektedir (12). Kimisi, kalkınmanın sanayileşmeye bağlanmasının doğru olmadığını, hattâ son yıllardaki verim artışlarının en çok tarım alanında görüldüğünü belirterek, tarımla kalkınılabileceğini iddia etmektedir (13).

Emperyalizmin kültürel saldırısının beyni yıkanmış, teknik adamlar ve yöneticiler yetiştirmek amacında olduğunu koymuştuk; o halde, yöneleceği ilk kurum öğretim kurumlarıdır. İlkokulundan, üniversitesine kadar bütün öğretim kurumlarında bu beyin yıkama yapılmaktadır "... Geri ülkelerin yetiştirdiği *(bilim adamlarının* -BİZ) "burjuva ideolojisine hizmet etme kabiliyetine" sahip olanları, kendilerini üniversitelerde genç beyinleri yıkamakla görevli hissederler. Beyin yıkama işlemleri arasında, bilimsel (!) amaçlarla Amerikan propaganda filmleri göstermek, devrimci teorileri tahrif edip yanlış anlatarak saçma (!) olduklarını isbata kalkışmak, geri ülke halklarının anti-Amerikan davranışlarının yardım alan insanların aşağılık duygularından doğduğunu iddia etmek ilginç faaliyetler ihmal edilmez" (14).

(2) *Sanat Kurumları.* Emperyalizm, sanat yoluyla da beyinleri yıkamaktadır. Emperyalizmin bu alandaki kültürel saldırısına karşı durabilmek için mutlaka kendi öz kültürümüzü geliştirmemiz ve sanat kurumlarından, bu noktadan hareketlenerek em-

peryalist etkileri sürüp atmamız gerektir. Hiç bir kültür *monolitik*, yani tamamiyle saf değildir. Buna karşın Türkiye kültürünün bambaşka bir özelliği vardır. Bu kültür çeşitli kültürlerin sentezinden doğmuştur. Bundan ötürü de, çıkış yolu olarak aynı yöntemi izleyerekten, bugünkü kültürümüzü süzgeçten geçirmekten başka çare yoktur. Anadolu'da oluşmuş bu, Selçuk ve Selçuk öncesi kültürleri, batı kültürünün bir verisi olan akılcı, maddeci ve diyalektik bir düşünce yönteminin ışığında kaynaştırdığımızda *(sentez yaptığımızda)*; kendisini sürekli yenileyebilecek, sağlam temelli ve emperyalist etkilerden arınmış bir kültürümüz olacaktır. Kültürde *(sanat alanında)* emperyalist etkiler, yabancı kültürün toptan hazmedilmeden ,süzülmeden zorlama alınmasından doğmaktadır. [Fakat bu arada bir türlü alınmayan batının teknoloji kültürüdür (15).] Bu etkiye karşı beliren tepkilerin bir kısmı ise, toptan bir batı düşmanlığı niteliğine; *"titreyerekten"* bir kendine dönme, bir içine kapanma, dıştan gelen herşeyi reddetme isteğine bürünmekteir. "Batı kültürüne toplu bir "cihat" açma isteminin altında yatan monolitik kültür özlemidir. Bu da kültür olgusunun tarihsel sürecini yadsımak, onun ortaya çıkış koşullarını, çeşitli etkiler altındaki oluşumunu unutmak demektir" (16).

(3) *Haberleşme kurumları.* Haber ajansları, radyo, televizyon, gazete, dergi ..vb.. haberleşme araçları üzerinde emperyalist baskı yoğundur. Emperyalist baskı, bu araçların tek yönlü yayın yapması amacına yönelmiştir. Emperyalistler ve onlarla ortak bir cephe kurmuş olan yerli burjuva sınıfı; para vermeme, reklâmları kesme baskıları, daha kolay sömürebilme *"özgürlüğü"* istekleri ile devleti zorlayaraktan bu kurumları, kesinkes tek yanlı yayınlar yapma durumunda bırakmışlardır.

(4) *Çocuk Eğitimi.* Emperyalizm, kurulu düzenini koruyabilmek için uzun vâdeli çalışmalara da girişir. Küçük yaştan başlayarak oyuncaklarla, dergilerle, filmlerle çocuktaki saldırganlık eğilimi beslenir (kızılderili - kovboy gibi geçmişe ait, dünyalı - gezegenli gibi geleceğe ait örnekleri daha da arttırabiliriz). Saldırganlık eğilimi, saldırganlığı yapacakları bu yolda eğittiği gibi, saldırıya uğrayacakları da bunu kanıksama, doğal bir şey gibi görmeye yöneltmektedir. Ayrıca, miki fare, superman - uçan adam, killing, foto - roman, resimli roman gibi çeşitli maddî dünya dışı dergilerle küçük burjuva hayalciliğini körüklemek ve çocukları ileride, ayakları yere basmayan küçük burjuvalar haline getirmek emperyalizmin bayağı işine gelmektedir.

Emperyalizmin kültürel saldırısına karşı durabilmenin ilk şartı, bunun emperyalizmden ayrılmazlığını kavramaktır. Bu şartın gerçekleşmesinden sonra da, anti - emperyalist mücadele konusunda doğru tutum takınmak gerekir. Doğru tutum ise; yerli ve yabancı burjuva sınıfları ortak cephesine karşı mücadele etmektir. Ancak böylelikledir ki, anti - emperyalist mücadele başarıya ulaşır ve sosyalist toplum düzeninin kurulması gerçekleştirilir.

V

Bir devletin tutumunun yansıması genellikle onu oluşturan kurumlarda da gözlenebilir. Yani devleti meydana getiren kurumlardan birinin, uzun süre ona ters düşmesi düşünülemez. Bu gerçekten hareketle, Hacettepe Üniversitesi'nde de bir emperyalist kültür saldırısından sözedilmek gerekir. Yalnız herşeyden önce diğer bazı şeyleri de gözönüne almamız zorunludur. Bu da Türkiye'deki bâzı üniversitelerin kurulma ve işleyiş şekilleridir. Bunlardan biri olan Hacettepe Üniversitesi, bir yerde yerli ve yabancı burjuva sınıflarının ve onların dünien suyundayi iktidarın diğerlerine oranla çok büyük yardımlarına boğulmaktadır. Bu neden böyledir?

Yine diğerleri gibi Hacettepe Üniversitesi'nde de, en modern olduğu söylenen Amerikan eğitim sistemi uygulanmaktadır. Bu sistem, çok gelişmiş bir kapitalist toplum olan Amerikan toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenmiştir. Yine bu sistem, gelişmiş bir kapitalist ekonominin gerektirdiği her meslek dalında, en ileri araçları kullanacak biçimde eğitim vermektedir öğrencilerine. Buna karşın, bugün Türkiye'deki Amerikan tipi üniversitelerde ,az gelişmiş bir kapitalist ekonominin gerektirdiği bir eğitim yerine, modern araçların bulunmadığı kurumlarda çalışamıyacak bir durumda olan kişiler yetiştiren bir sistem kullanılmaktadır (17). Neden böyledir bu?

Emperyalizmin beyin harekâtını *(beyin yıkama ve beyin göçü)* kavrayan bizler bunu ABD'nin kendisi için ucuz ve kaliteli eleman ve yönetici yetiştirme isteğine bağlıyoruz. Boyunduruğu altında tuttuğu ülkelerin çok geçmiş beyinlerini kendi ülkesinde araştırmacı ve bilim adamı, arta kalan posaları ise sömürdüğü ülkede kukla olarak kullanmak amacında olan emperyalizm, bunu ancak kendine karşı çıkmayan (18) bu tip üniversitelerde yapabilir. Bundan ötürü binaların ardarda dikilmesi, barakaların iki de bir yapılıp yıkılması, çeşitli ders araçlarının kısa bir zamanda sağlanması doğaldır.

Ayrıca bilim kurumları başlığı altında incelediğimiz teorileri üniversitemiz ders programlarında; öğretim kurumları başlığı altında gördüğümüz kişileri de üniversitemizde bulmak pek de zor değildir.

VI

SON SÖZ

Türkiye'deki gençlik, gençlik hareketlerinin nasıl olması gerektiği ve emperyalizmin kültürel saldırısı konusunda görüşlerimizi koyduk. Ve her fırsatta şunu da koyduk ki; ülke sorunları ile ilgilenmesini bilen biz gençlerin görevi; işçi ve tüm emekçi sınıfların bilinçlenip, örgütlenmelerine katkıda bulunmak ve buradan giderek düzenin değişmesine ve daha ileri bir düzen olan sosyalist toplum düzeninin kurulmasına yardımcı olmaktır. Bu toplum düzenine ulaşabilmek için, önümüzde duran çok önemli bir engeli kaldırmamız gerekmektedir. Bu da yabancı ve yerli burjuva sınıfları ortak cephesidir. Bu cephenin yıkıldığı; sosyalist devrimin yapıldığı; yani işçi ve tüm emekçi sınıfların iktidarının kurulduğu gün; ülkemiz ve yurttaşlarımız için demokrasinin, özgürlüğün, mutlu yarınların başlangıç günüdür.

DİPNOTLAR.

(1) Bugün ülkemizde hüküm süren kapitalizm geri kalmış diye nitelendirilebilecek bir kapitalizmdir. Bu konuda Dr. Korkut Boratav "100 soruda gelir dağılımı" adlı kitabında şöyle yazıyor : "Kapitalizm öncesi ilişkilerin *(ve kalıntıların)* varlığı Türk kapitalizmine geri kalmış dememizin bir sebebidir... Yabancı sermaye yatırımları, dış krediler, dış ticaret ilişkileri içinde emperyalist ülkelere bağımlı kılınma durumuna Türkiye de maruzdur; bu da ülkemizdeki kapitalizmin geri kalmışlığının bir başka belirtisidir". (s. 117 - 118) Ayrıca Boratav : "En önemlisi, kapitalist bir ekonominin temel bölüşüm ilişkisini meydana getiren işçi - kapitalist ilişkisi ve artık - değerin üretim araçlarına sahip (sanayici veya tarımcı) kapitalist sınıfça elde edilmesi Türk ekonomisinde birinci plâna çıkmamıştır. Türkiye'de sömürme, müteşebbis - kapitalistten çok, çeşitli üretici sınıf tabakalarla tüketici *(veya nihai kullanıcı)* arasına giren tüccar, aracı, bankacı, tefeci gibi unsurlar ve çeşitli verimsiz faaliyetlerde bulunan burjuvazi tarafından yapılır" der ve ekler : "Batı kapitalizminin sanayi devrimini tamamlamadan önceki yıllarını andıran bu olgu, Türk kapitalizmini geri kalmış diye vasıflandırmamızın önde gelen sebebidir." (s. 118).

(2) Karşıttır çünkü; işçi sınıfı, içinde bulunduğumuz kapitalist düzende, üretim güçlerinin gelişmesine paralel olarak gelişen sınıftır. Yani işçi sınıfının gelişmesi, o ülkedeki kapitalizmin gelişmesi ile doğru orantılıdır.

(3) *Çözümü üst yapısal düşünmek* deyişi ile, yüzeysel, ülkenin üretim ilişkilerinden bağımsız çözümler kastedilmiştir.

(4) Sınıf, üretim sürecinde yer alan, yani bir malın üretiminden tüketimine kadar geçen sürede belirli bir rol oynayan ve de üretim araçlarının mülkiyetindeki durumları aynı olan insanların oluşturduğu gruptur. Örnek olarak, malın üretilmesini sağlayan, üretim araçlarına sahip olmayıp emeğini özgürce satan insanların oluşturduğu gruba işçi sınıfı denir.

(5) ERGÜN H. *Gençlik Hareketleri ve Sosyalizm* EMEK DERGİSİ sayı 3; 2 HAZİRAN 1969; s. 8

(6) BORAN B. *Sosyalist Harekette Küçük Burjuva Etkenler* EMEK DERGİSİ sayı 2; 19 MAYIS 1969; s. 6

(7) ERGÜN H. *Gençlik Hareketleri ve Sosyalizm* EMEK DERGİSİ sayı 3; 2 HAZİRAN 1969; s. 9

(8) *Hacettepe Üniversitesi'nde DİRENİŞ KOMİTELERİ adına yayımlanan İstek, Bildiri ve Bültenler*

(9) BORATAV P. N. *Kültür Emperyalizmi Üzerine Konuşmalar* ATAÇ KİTABEVİ Ekim 1967 s. 8

(10) KUTLAY M. *Emperyalizmin Beyin Harekâtı* EMEK DERGİSİ sayı 12; 6 EKİM 1969; s. 14

(11) *Adı geçen makale (a.g.m.)*

(12) EBİRİ K. *Yeni Sömürgecilik* SBF ÖĞRENCİ DERNEĞİ YAYINLARI 3 s. 14

(13) SAMUELSON P. A. *İktisat* ç-Y. DEMİRCİGİL ODTÜ İdarî İlimler Fakültesi ANKARA 1965 s. 848-849

(14) KUTLAY M. (a.g.m.)

(15) "Bir endüstri koluyla ilgili yapım yöntemlerinin, aygıtlarının incelenmesi ile oluşan bilgi koluna *teknoloji* denir.

(16) EDGÜ F. *Kültür emperyalizmi Üzerine Konuşmalar* s. 5 ATAÇ KİTABEVİ; Ekim 1967

(17) Sözgelimi, Türkiye'deki bütün Tıp Fakülteleri gibi Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi de tam teçhizatlı hastahaneler için hekim yetiştirmektedir. Özellikle az gelişmiş ülkelerin, hastahane harcamalarından kurtulabilmeleri için hastalıkları ortaya çıkmadan önlemeye yönelmeleri gerekir. Bundan ötürü, yeni yetişen hekimleri, mahrumiyet içindeki sağlık ocakları için yetiştirmek gerektir; tam teçhizatlı, eksiksiz Amerikan hastahaneleri için değil.

(18) Bir örnek; kurt ile kuzu boğuşurken tarafsız kalmak, kurda yardım etmekten başka nedir ki.